

Полтавська Тетяна Миколаївна,
завідувач відділу інформаційно-ресурсного забезпечення,
старший викладач кафедри філософії освіти
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»,
м. Одеса, Україна

Мелешко Валентина Володимирівна,
методист відділу інформаційно-ресурсного забезпечення,
старший викладач кафедри філософії освіти
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»,
м. Одеса, Україна

ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ БІБЛІОТЕЧНОЇ РОБОТИ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

***Анотація.** Статтю присвячено огляду національно-патріотичного виховання учнівської молоді у бібліотеках закладів освіти Одеської області. Проведено аналіз бібліотечної діяльності закладів освіти в рамках Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек впродовж 2022-2023 років; наведено перелік корисних інформаційних ресурсів, які сприятимуть ефективному національно-патріотичному вихованню у закладах освіти Одеської області.*

***Ключові слова:** національно-патріотичне виховання, інноваційні і традиційні форми роботи, бібліотечні працівники, Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек, інформаційно-ресурсний супровід.*

Постановка проблеми. Актуальність формування національно-культурної ідентичності обумовлена необхідністю осягнення й засвоєння національно-культурних цінностей українського народу, історичної пам'яті, збереження національної автентичності та традицій. Важлива роль у цьому плані відводиться позакласній діяльності закладів загальної середньої освіти, які володіють відповідними виховними можливостями.

Особливе місце в патріотичному вихованні займають бібліотеки, які через свою діяльність сприяють формуванню в учнів глибокого розуміння національної спадщини. Бібліотечні заходи, такі як тематичні виставки, літературні вечори, читання патріотичної літератури, а також проведення інформаційних кампаній, націлені на розвиток почуття гордості за свою країну та активне залучення молоді до національних традицій.

Проведення таких заходів у бібліотеках дозволяє не тільки ознайомлювати учнів з національною історією та культурою, але й формувати в них відповідальність за збереження та розвиток культурної спадщини. Бібліотечні ініціативи, орієнтовані на патріотичне виховання, допомагають молоді краще розуміти свої корені, зберігати національну ідентичність і брати активну участь у громадському житті.

Аналіз досліджень. До питання формування національно-культурної ідентичності зверталися філософи, психологи, педагоги. Внесок у філософське обґрунтування сутності національно-культурної ідентичності зроблено В. Андрущенко, В. Антоновичем, М. Драгомановим, В. Кременем, В. Малаховим, І. Огієнком, Г. Сковородою.

У педагогіці окремі аспекти формування національно-культурної ідентичності досліджували Г. Ващенко, О. Вишневський, О. Губко, О. Захаренко, В. Євтух, Б. Ступарик. Авторське бачення особливостей формування національно-культурної ідентичності представлено у дисертаційних дослідженнях С. Веселовського, І. Вільчинської, Г. Лозко, М. Обушного, Т. Потапчук.

Мета статті – висвітлити та проаналізувати результати діяльності бібліотек закладів освіти Одещини, скерувати діяльність бібліотек у напрямку національно-патріотичного виховання молоді.

Виклад основного матеріалу.

Патріотизм – це, образно кажучи, сплав почуття й думки, осягнення святині – Батьківщини – не тільки розумом, а й передусім серцем...

Патріотизм починається з любові до людини.

Патріотизм починається з коліски.

Василь Сухомлинський

Патріотизм у сучасних умовах набуває особливої значущості як для особистості, так і для суспільства загалом. Він відіграє ключову роль у формуванні національної ідентичності та забезпеченні стабільного розвитку держави. В умовах війни, що триває в Україні, виховання патріотичних почуттів стає життєво необхідним як на індивідуальному, так і на загальнонаціональному рівні. Патріотизм стає фундаментом єдності суспільства та готовності громадян захищати свої цінності, культуру та територіальну цілісність.

Сучасні виклики, з якими стикається наша країна—відстоювання територіальної цілісності, формування політичної нації, зростання ролі громадянської відповідальності, вимагають особливої уваги до виховання підростаючого покоління та актуалізують необхідність формування національно-культурної ідентичності серед молоді.

Видатний український педагог В. О. Сухомлинський зазначав, що виховання слід розпочинати з дитинства, адже цей період є найважливішим у житті людини. Він підкреслював: «У дитинстві починається тривалий процес пізнання—пізнання і розумом, і серцем—тих моральних цінностей, що лежать в основі моралі: безмежної любові до Батьківщини, готовності віддати життя за її щастя, велич, могутність, непримиренність до ворогів Вітчизни». Молоде покоління має не лише ідентифікувати себе з українським народом, а й прагнути жити в Україні, захищати та розбудовувати свою державу, служити Вітчизні на шляху її національного демократичного розвитку, вірити в її світле майбутнє.

Визначальну роль у цьому процесі відіграють освітні установи, серед яких особливе місце займають бібліотеки як центри науково-інформаційного забезпечення фахівців у галузі освіти й науки. Бібліотеки, як осередки інтелектуального та культурного розвитку, сприяють формуванню у молоді глибокого усвідомлення національної ідентичності, історичних коренів та культурної спадщини. Вони не тільки забезпечують доступ до інформації, але й слугують платформою для проведення освітніх та виховних заходів, спрямованих на розвиток патріотичних цінностей. Завдяки діяльності шкільних бібліотек формуються в учнів почуття гордості за свою країну, готовність захищати її та брати участь у суспільно-корисній діяльності. Бібліотечні ініціативи допомагають виховати свідомих громадян, які розуміють значення патріотизму в сучасних умовах і готові робити свій внесок у розбудову незалежної та процвітаючої України.

Чільне місце в структурі інформаційного забезпечення національно-патріотичного виховання займає Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського. Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2014 № 931 «Про проведення щорічного Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек» в Україні з 01 по 31 жовтня щороку проводять Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек.

Протягом останніх двох років ця установа, у співпраці з державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» розробила рекомендації щодо проведення Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек в напрямку патріотичного виховання.

Головна мета Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек – сприяти втіленню основних положень [«Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України»](#), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 6 червня 2022 р. № 527, а також приверненню уваги до питання патріотичного виховання в нашій державі, розкриттю виховної функції шкільної бібліотеки, об'єднанню зусиль педагогічного колективу і бібліотеки щодо розвитку патріотизму підростаючої особистості, посиленню патріотичного руху в Україні, пробудженню в школярів глибокого інтересу до історії України та рідного краю.

Так, у 2022 році заклади освіти Одеської області організували цей місячник під гаслом **«В нас єдина мета - Україна свята, нездоланна ніким і ніколи»**, а у 2023 році - під гаслом **«Вірю в майбутнє твоє, Україно!»**. Бібліотекарі закладів загальної середньої освіти разом з представниками обласних, районних державних адміністрацій, органів управління освітою, директорами закладів освіти, вчителями, методистами з бібліотечних фондів, громадськими діячами Одеської області з ентузіазмом приєдналися до цієї ініціативи, активно залучившись до організації численних заходів.

Ми хочемо поділитися аналізом роботи, проведеної за останні два роки в рамках Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек, спрямованого на патріотичне виховання у бібліотеках нашої області. Відділ інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» виконував роль методичного майданчика, який регулював і координував усі аспекти цієї діяльності, це допомогло ефективно організувати й реалізувати низку важливих освітніх ініціатив, що сприяли підвищенню рівня патріотичного виховання в закладах освіти області.

Зазвичай щороку у закладах загальної середньої освіти робота розпочинається з формування плану проведення місячника, оголошення про початок заходу на сайтах закладів освіти та шкільних бібліотек, висвітлювання інформації про заходи на сторінках у соціальних мережах таких, як «Facebook» та ін.

Впродовж останніх двох років у жовтні працівниками освітянських бібліотек області було організовано та проведено безліч різноманітних традиційних та інноваційних заходів, як в online, так і offline форматах, серед них::

1. **Круглі столи , семінари та конференції:** обговорювались важливі теми з формування у молоді патріотичних цінностей та громадянської свідомості: «Захист Вітчизни – нагальна потреба сьогодення», «Цікаві факти про Україну», «Козаки й козачки», «Історична Одещина». Конференції для учнів старших класів на тему «Вірю в майбутнє твоє, Україно!».

2. **Бесіди та дискусії:** відбулося обговорення на теми, які стосуються любові до Батьківщини, громадянського обов'язку захисту України, а також відповідальності та свідомого вибору. Наприклад, «В моєму серці живе Україна», «Україна – моя Батьківщина», «Захист України – обов'язок кожного громадянина» дозволяють поглибити в учнів своє розуміння національної ідентичності.

3. **Години державності:** заняття спрямовані на виховання поваги до державних символів та традицій: «Люби Україну не за те, що вона велика, а за те, що вона твоя», «Незалежна і свята ти – мати Україна».

4. **Мовні майданчики:** проведено цикли заходів з популяризації української мови, включаючи бесіди, уроки, літературні вечори та конкурси, що сприяють розвитку мовної культури серед школярів. Наприклад, бесіди на тему «Мова – духовний скарб нації», уроки «Учитесь, читайте і чужому научайтесь, і свого не цурайтесь», свято рідної мови «Мов джерельна вода – рідна мова моя» допомагають розкрити багатство української мови.

5. **Літературні вечори та ігри:** літературні заходи, присвячені видатним українським письменникам, популяризації української культури через поезію та гру. Наприклад, «У мові моїй краса і неповторність», літературні ігри «Із історії української писемності», «Українські прислів'я та приказки» формують у дітей любов до читання та національної літературної спадщини.

6. **Екскурсії:** відвідування історичних та краєзнавчих музеїв, міських бібліотек.

7. **Слайд-презентації та відеоролики:** створено ряд мультимедійних засобів для демонстрації презентацій та відеороликів на тему української літератури, історії, культурних досягнень. Наприклад, бібліофреш «10 книг про Україну і українців», відеоролики «Вірю в ЗСУ», «Незламні та хоробрі жінки - письменниці у ЗСУ» сприяють формуванню національної свідомості серед учнів.

8. **Виховні години:** виховні години на теми історії, героїзму, пам'яті та пошани до захисників України: «Збройні сили України – захисники і опора країни», «Шлях українського воїна», «Пам'ятати. Відродити. Зберегти», допомагають виховувати в учнях патріотизм та повагу до героїв.

9. **Танцювальні та віршовані флешмоби:** організовано флешмоби, спрямовані на підтримку національної єдності. Наприклад, танцювальний флешмоб під гаслом «У нашій серці Україна», віршований флешмоб «Вервичка єднання» до Дня української писемності.

10. **Вечори-зустрічі з захисниками України:** зустрічі з воїнами ЗСУ, прикордонниками, а також поетами-волонтерами. Ці заходи мають на меті зміцнення зв'язку між школярами та захисниками країни, виховання почуття вдячності та гордості за їхні подвиги.

11. **Конкурси:** організовано різноманітні конкурси: конкурс віршів на патріотичну тематику; марафон читців «Я -українець»; конкурс малюнків «В нашій серці Україна!»; історичні вікторини та конкурси буктрейлерів. Ці заходи проведено з метою залучення дітей до творчої діяльності, спрямованої на висвітлення національної тематики.

12. **Благодійні акції та майстер-класи:** здійснено виготовлення посилок для воїнів, окопних свічок, патріотичних сувенірів, створення куточків пам'яті. Це дає учням можливість безпосередньо долучитися до допомоги захисникам та збереження пам'яті про героїв.

13. **Організація виставок:** постійно діючі тематичні виставки, присвячені українській історії, культурі, національній символіці, боротьбі за незалежність України. Наприклад, виставки «Мандруємо світом української книги», «Пам'ятай, Україно, героїв своїх!», «Володарі гетьманської булави» формують в учнів глибше розуміння національної спадщини.

14. **Патріотичні акції та заходи:** проведено художні акції, створено патріотичних постери, написано листівки для захисників. Ці заходи спрямовані на виховання патріотичних почуттів у школярів, формування національної свідомості та підтримку Збройних Сил України.

Підсумки проведення просвітницьких заходів у бібліотеках закладів освіти Одеської області розміщені за посиланнями:

— *В нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи!» (2022)*

<https://sites.google.com/view/04091980/%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0>

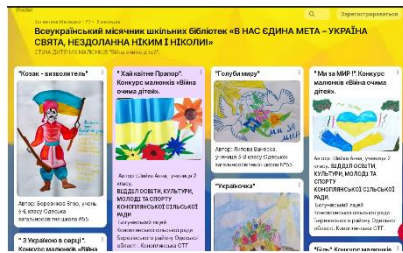

— «Вірю в майбутнє твоє, Україно!» (2023)

<https://sites.google.com/view/04091980m/%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0>

Також було створено віртуальні дошки на платформі Padlet, які містять унікальні та цінні рубрики: відеопроєкти, дитячі малюнки та саморобки, читання поезій, листівки, флаєри, постери, презентації, посилання на відеозаписи та інші активності. Це дозволило продемонструвати різноманітні аспекти патріотичного виховання у закладах освіти Одеської області, поділитися своїми ідеями та талантами, сприяло пробудженню в школярів глибокого інтересу до історії України та рідного краю, допомогло виразити свою любов до України та свою віру в її майбутнє. Пропонуємо ознайомитися з ними за посиланнями:

«В нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи!» (2022).

<https://padlet.com/zirka8082/padletw8bdlg9zteqw2em1>

Мал. 1. Дошка «Стіна дитячих малюнків»

<https://padlet.com/zirka8082/padlet-jnvqiglgzbumvw1f>

Мал. 2. Дошка «Відеоматеріали»

Мал. 1. Дошка «Підсумки проведення просвітницьких заходів у бібліотеках закладів освіти Одеської області»

«Вірю в майбутнє твоє, Україно!» (2023)

<https://uk.padlet.com/zirka8082/padlet-dd1wh0glwdpzkz4q>

Окрім того, відділ інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» постійно співпрацює з бібліотеками-партнерами та запрошує громадських активістів до участі в заходах. У рамках цієї діяльності вже двічі, у жовтневому циклі, було проведено семінар на тему: «Національно-патріотичне виховання як чинник формування громадянської свідомості учнів засобами бібліотечної роботи». Захід організували спільно з Одеською національною науковою бібліотекою для фахівців освітянських бібліотек, педагогічних працівників, методистів та заступників керівників з виховної роботи, такі семінари вже стали гарною жовтневою традицією.

Варто зазначити, відділ інформаційно-ресурсного забезпечення надає інформаційно-ресурсну підтримку бібліотекам закладів загальної середньої освіти, активно сприяючи в напрямку патріотичного виховання. У зв'язку з цим на сайті відділу створено спеціальний розділ «**Національно-патріотичне виховання учнівської молоді**».

https://vnmzpv.oano.od.ua/uk/site/natsionalno_patriotichne-.html

Цей розділ включає такі рубрики:

— «**Нормативно-правова база**»: що містить актуальні документи та рекомендації з патріотичного виховання (Закони України, Укази Президента України, Постанови Верховної Ради Розпорядження Кабінету Міністрів України, Накази та листи Міністерства освіти і науки України).

— «**Цифрова колекція матеріалів бібліотек закладів освіти Одещини**»: Рубрика створена на віртуальній дошці Padlet під назвою «**Сила книги, сила нації: національно-патріотичне виховання учнівської молоді (з досвіду роботи)**», де бібліотекарі під час проходження курсів підвищення кваліфікації ділились своїми власними напрацюваннями: сценаріями бібліотечних заходів, презентаціями, відеоматеріалами та іншими активностями з патріотичного напрямку.

— «Корисні посилання»: зібрання ресурсів (сценарії виховних заходів для учнів початкової школи; матеріали Українського інституту національної пам'яті; матеріали ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України; актуальні матеріали та Інтернет-посилання з відкритих джерел).

Таким чином, цей розділ відображає нашу роботу з підтримки педагогів, батьків, працівників шкільних бібліотек і учнів у сфері національно-патріотичного виховання. У нього включено електронні ресурси, такі як наукові статті, дослідження, рекомендації та практичні посібники.

Кожен ресурс у цьому списку може бути корисним для створення навчального середовища, яке сприяє розвитку любові до Батьківщини та національної свідомості.

Ми сподіваємося, що ці електронні посилання стануть цінним інструментом у вашій роботі і допоможуть у здійсненні ефективного національно-патріотичного виховання в освітніх закладах Одеської області.

Висновок. Сьогодні, у цей непростий час бібліотеки закладів освіти стають не лише місцем збереження знань, але й активними учасниками виховання нових поколінь, які зростають з усвідомленням своєї відповідальності за майбутнє країни.

Щоденна праця наших бібліотекарів демонструє важливість бібліотек і їхню здатність адаптуватися до сучасних умов. Бібліотекарі не лише забезпечують доступ до книг, а й активно займаються волонтерством та інформаційною діяльністю. Бібліотека продовжує працювати з відданістю: ми переживаємо, радіємо і трудимося разом. Підтримуємо один одного в складні часи і святкуємо успіхи. Кожен вносить свій вклад у спільну справу. Наша мета – Перемога, і кожен має свою мотивацію, але разом ми прагнемо до єдиного – ПЕРЕМОГТИ!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Міністерство освіти і науки України. (2022). *Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України* [Наказ № 527, 06 червня 2022 року]. Міністерство освіти і науки України. <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/1104/koncepciya-nacionalno-patriotichnogo-vikhovannya.pdf>

Міністерство освіти і науки України. (2022). *Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 (наказ № 527)*. Міністерство освіти і науки України <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>

Марковська, М. (2022, 11 липня). *Як організувати патріотичне виховання. 30 ідей, порад і ресурсів* [Електронний ресурс]. Нова українська школа. <https://nus.org.ua/articles/yak-organizuvaty-patriotychnе-vykhovannya-30-idej-porad-i-resursiv/>

Національно-патріотичне виховання в Україні: Наук.-допом. бібліогр. покажч. (2019). НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; Упоряд. Л. І. Страйгородська, Л. О. Пономаренко, С. В. Тарнавська та ін.; Наук. ред. Л. Д. Березівська; Бібліогр. ред. Л. О. Пономаренко. Київ: [б. в.]. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716673/1/%D0%9D%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD.%D0%BF%D0%B0%D1%82%D1%80%D1%96%D0%BE%D1%82.%20%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD..pdf>

REFERENCES

Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. (2022). *Kontseptsiia natsionalno-patriotychnoho vykhovannya v systemi osvity Ukrainy* [Nakaz № 527, 06 chervnia 2022 roku]. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/1104/koncepciya-nacionalno-patriotichnogo-vikhovannya.pdf>

Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. (2022). *Pro deiakі pytannia natsionalno-patriotychnoho vykhovannya v zakladakh osvity Ukrainy ta vyznannia takim, shcho vtratyv chynnist, nakazu Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 16.06.2015 № 641 (nakaz № 527)*. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>

Markovska, M. (2022, 11 lypnia). *Yak orhanizuvaty patriotychnе vykhovannya. 30 idej, porad i resursiv* [Elektronnyi resurs]. Nova ukrainska shkola. <https://nus.org.ua/articles/yak-organizuvaty-patriotychnе-vykhovannya-30-idej-porad-i-resursiv/>

Natsionalno-patriotychnе vykhovannya v Ukraini: Nauk.-dopom. bibliohr. pokazhch. (2019). NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskooho; Uporiad. L. I. Straihorodska, L. O. Ponomarenko, S. V. Tarnavska ta in.; Nauk. red. L. D. Berezivska; Bibliohr. red. L. O. Ponomarenko. Kyiv: [b. v.]. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716673/1/%D0%9D%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD.%D0%BF%D0%B0%D1%82%D1%80%D1%96%D0%BE%D1%82.%20%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD..pdf>

Tetiana Poltavska,
Head of the Department of Information and Resource Provision,
senior lecturer of the Department of Philosophy of Education
of Odessa Regional Academy of In-Service Education,
Odessa, Ukraine

Valentina Meleshko,
Methodologist of the Department of Information and Resource Provision,
senior lecturer of the Department of Philosophy of Education
of Odessa Regional Academy of In-Service Education,
Odessa, Ukraine

FORMING CIVIC CONSCIOUSNESS OF STUDENTS THROUGH LIBRARY WORK IN THE CONTEXT OF NATIONAL-PATRIOTIC EDUCATION

Abstract. *This article reviews national-patriotic education for school youth in libraries of educational institutions in the Odessa region. It includes an analysis of library activities within the framework of the All-Ukrainian School Libraries Month during martial law, and provides a list of useful informational resources that will facilitate effective national-patriotic education in educational institutions of the Odessa region.*

Keywords: *national-patriotic education, innovative and traditional forms of work, library staff, All-Ukrainian School Libraries Month, informational and resource support.*

Дата надходження до редакції 23.01.2024

© Полтавська Т. М., Мелешко В. В., 2024

УДК 37.014.6:005.6(045)

Сарасва Ірина Володимирівна,
доктор філософії,
завідувачка кафедри дошкільної і початкової освіти
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради», м. Одеса, Україна
ladybug82@ukr.net,
<https://orcid.org/0000-0001-7753-1836>

ЯКІСТЬ ОСВІТИ: СУТНІСТЬ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ

Анотація. *Найважливішим фактором успішного і сталого розвитку в сучасному світі, що йде шляхом глобалізації є здатність швидко адаптуватися до умов міжнародної конкуренції. Тому, одним із пріоритетів освітньої політики в Україні є забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності. Якість освіти як соціальна категорія визначає результативність і стан освітнього процесу в суспільстві, його відповідність очікуванням і потребам суспільства в різних соціальних групах має суттєвий вплив на розвиток і формування компетенцій особистості в громадянському суспільстві та професійній сфері.*

Якість стає однією з головних цілей розвитку освіти в нашій країні на сучасному етапі. Кожна наступна реформа освіти ставить на меті підвищення якості освіти і вбачає її як кінцевий результат, починаючи з нульової ланки. Тому, у сучасних наукових та термінологічних джерелах широко інтерпретується поняття «якість освіти», яке розглядається з погляду філософії, соціології, педагогіки і залишається дискусійним питанням багатьох учених, педагогів, методистів і практиків. В процесі інтенсивного пошуку щодо з'ясування сутності поняття «якість освіти», постало й інше питання, що стосується тих чи тих аспектів цього поняття, а саме: визначення саме тієї ролі якості, що має суттєвий вплив на забезпечення якості освіти. У статті розкрито основні дефініції дослідження «освіта», «якість», «якість освіти», основні концептуальні підходи. Охарактеризовано критерії якості та чинники впливу на якість освіти загалом. На підставі аналізу досліджень учених (А. Богуш, В. Зайчук, О. Іванова, В. Кремень, Н. Кропотова, В. Ніколаєвський, О. Остапчук, О. Савченко, З Сейдаметова, В. Темненко) узагальнено та позиціоновано власне бачення поняття феномену «якість освіти»